

lení 2. Ochrana nájemníků. Mimořádná opatření bytové péče. Zajišťování bytů pro státní zaměstnance. Výhrada bytů ve veřejném zájmu v domech se státní podporou. Likvidace společných bytových úradů. Bytová péče o studentstvo. Podpora staveb obcí a družstev ve středních Čechách; stavby soukromníků. Přednosta: ministerský rada JUDr. Emanuel Machek, — zástupce: ministerský rada JUDr. Mikuláš Hofmann. — Oddělení 3. Podpora staveb obcí a družstev na Moravě (vyjímajíc severní Moravu) a na Slovensku; stavby soukromníků. Přednosta: ministerský rada JUDr. Mikuláš Hofmann, — zástupce: ministerský rada Jan Mohal. — Oddělení 4. Podpora staveb obcí a družstev v severních Čechách, na Moravě a ve Slezsku; stavby soukromníků. Přednosta: ministerský rada Jan Mohal, — zástupce: odborový rada JUDr. Bedřich Horák. — Oddělení 5: Obecná prospěšnost stavebních sdružení. Podpora staveb obcí a družstev v Čechách vyjímajíc střední a severní Čechy); stavby soukromníků. Přednosta: odborový rada JUDr. Bedřich Horák, — zástupce: ministerský rada Jan Mohal. — Č. j. 4432 P-1925 byl pověřen vedením ministerské účtárny účetní ředitel Frt. Stodola a zástupcem jeho ustanoven úč. řed. Vrat. Bílý.

Za ě R. Lesovským. Zemřel muž, jehož vášní byla svědomitá práce; v tom je tragika jeho předčasného odchodu. Narodil se ve Strmilově r. 1888 a studoval reálku v Telči, kde byl vždy premiantem. Zvláštní zálibu měl ve vědách přírodních a kreslení a vynikal v matematice. Po skončení středoškolského studia vstoupil do služeb pojišťovny »Janus« ve filiálce v Praze, při čemž současně studoval s výborným prospěchem pojistnou matematiku na české technice. Po skončení tohoto studia byl povolán do centrální technické kanceláře ve Vídni, kde svojí zdatností osvědčoval až do války, kdy hned v prvních dnech jako důstojník v záloze nastoupil službu vojenskou. V roce 1915 byl zajat na ruské frontě. V zajetí onemocněl rheumatismem, který jinak zdatnou jeho konstrukci těžce oslabil. Po válce se vrátil opět do Vídne, kde zůstal do likvidace pojišťovací banky. V roce 1920 byl přijat do Zemského úřadu pro péči o válečné poškozence v Praze, kde záhy upozornil na své vynikající vlastnosti a stal se přednostou požitkového oddělení. Vzhledem k tomu, že se v tomto postavení velmi osvědčil a vzhledem k výborným znalostem jazykovým, byl povolán do statistického oddělení ministerstva sociální péče, kde se skvěle uplatňoval a stal se v této době také spolupracovníkem Sociální revue, zabývá se statistikou podpor v nezaměstnanosti. Minulého podzimu byl přidělen do oddělení pojistně-matematického, kde se zdálo, že najde své pravé pole působnosti, neboť práce v tomto oboru ho zvláště těšila — žel, že mu nebylo dopřáno rozvinouti zde své velké schopnosti. Také zde, jako všude před tím, byl vážen a oblíben, neboť byl spolupracovníkem nezištným a ryzí povahy. Tyto vlastnosti získaly mu všude přátele, kteří ho jistě zachovají v blahé paměti.

Dr. J. Janko.

Knihopisné noticky.

Th. Dr. Frant. Reyll, Sociologie v politice. Praha 1924. Čsl. akc. tiskárna. Str. 420. Kč 36.—. Kniha Reylova zabývá se se stanoviska katolického sociologií v nejširším slova smyslu. V úvodě jedná o pojmu sociologie, o jejím historickém vývoji a kriticky vylučuje její

hlavní směry. Druhá kniha je věnována empirické sociologii: hybným silám soc. vývoje, jedinci, jeho povinnostem (morálce) a právům (na svobodu, rovnost, vlastnictví, život), přírodě, kultuře, společnosti, církvi a prozřetelnosti (bohu) v sociálním ději. Třetí kniha zabývá se speciálně politikou, zde zejména socialismem. — (F 4536.)

C. E. Playne, *The Neuroses of the Nations*. London 1925. George Allen Unwin. Str. 468. — Kniha zabývá se velmi podrobně duševními podklady světové války u dvou národů nejvíce zúčastněných, v jejichž střetnutí vidí hlavní příčinu osudného konfliktu. Pozorování její omezují se tedy vlastně jenom na Německo a Francii. Tu jsou příspěvkem k poznání národní povahy Francouzů i Němců. Při tom dotýká se spis i řady jiných problémů sociologických. Neuchází však jednostrannosti, přehlížeje celkem hospodářské příčiny světové konflagrace, které působily při nejmenším neméně než mentalita národů. — (F 4728.)

Dr. J. Bergmann, *Geschichte der Nüchternheitsbestrebungen*. Ein Überblick über die alkoholgegnerischen Bestrebungen aller Kulturländer seit den ältesten Tagen bis auf die Gegenwart. Aus dem Schwedischen übersetzt und neu bearbeitet und herausgegeben von dr. R. Kraut. I. Hamburg. Neuland-Verlag. Str. 280. + JUDr. K. Weymann, *Zum Entwurf des Schankstättengesetzes*. Berlin 1925. Str. 16. — (F 4557.)

Dr. Fr. Fajfr, *Masaryk a Comte*. (Knihovna okresního sboru osvětového ve Kdyni. Sv. 6.) 1925. Str. 97. (G 1428.)

Dobirni dumky prof. T. Garrik Masaryka. Z nagody 75 lit žyttja: 1850—1925. Praha 1925. Ukrainskyj gromadskyj komitet v ČSR. Str. 468. — (E 1071.)

Antonín Pavel, *Náš první president*. Praha 1925. Památník odboje. Str. 31. — (G 1429.)

Karel Marx, *Kapitál*. Kritika politické ekonomie. Svazek II. Kniha 2. Oběžní proces kapitálu. Praha 1925. Str. 430. — (F 4384.)

Ferdinand Lassalle, *Nachgelassene Briefe und Schriften*. VI. Bd. Die Schriften des Nachlasses und der Briefwechsel mit Karl Rodbertus. Berlin. 1925. Deutsche Verlags-Anstalt. Str. 451. — (F 1767.)

Troisième Annuaire de la Fédération Syndicale Internationale 1925. Amsterdam. Str. 494. — Adresář, statistika a stručné zprávy o činnosti jednotlivých zemských ústředí a mezinárodních sekretariátů jednotlivých odborů s údaji za r. 1923. Text francouzský, německý a anglický. — (E 1096.)

Fünfjahresbericht der Wirtschafts- und Sozialwissenschaftlichen Fakultät der Universität Köln: 1919—1924. Erstattet vom Dekan der Fakultät Prof. Dr. E. Schmalenbach. Str. 44. — Obsahuje také prvou zprávu kolínského »Forschungsinstitut für Sozialwissenschaften«. — (E 1103.)

Annual report of the secretary of labor for fiscal year ended june 30, 1924. Washington 1924. Str. 225. — (F 1597.)

Cost of living in the United States. (Bulletin of the U. S. Bureau of labor statistics 357.) Washington 1924. Str. 466. — (F 142.)

Mary W. Robinson, *Domestic workers and their employment relations*. A study based on the records of the Domestic efficiency association of Baltimore, Maryland. (Bulletin of the womens bureau 39). Washington 1924. Str. 87. — (F 1458.)

Les conditions de vie des ouvriers dans les pays a change deprécié. (Etudes et documents D, 15.) Genève 1925. B. I. T. Str. 200. — (F 2487.)

Dr. Frieda Wunderlich, Die Bekämpfung der Arbeitslosigkeit in Deutschland seit Beendigung des Krieges. (Schriften der Gesellschaft für soziale Reform. H. 75.) Jena 1925. G. Fischer. Str. 69. — (F 448.)

Fr. Mézl, Nemocenské pojištění. Občanská knihovna. Sv. 62.) Praha 1925. Str. 48. Autor informuje tu stručně o nemocenském pojištění u nás podle dnešního stavu, při čemž uvádí i nejdůležitější změny, které způsobí zákon o sociálním pojištění z 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n. — (G 66.)

Grundprobleme der Sozialversicherung. (Probedruck.) Gené 1925. Internationales Arbeitsamt. Str. 160. — Spis podává dějinný vývoj soc. pojištění, jeho přehled podle jednotlivých států, dále zabývá se jeho druhy, rozsahem, dávkami a úhradou, otázkou nositelů soc. pojištění a organizačními snahami o jeho sjednocení. — (F 4553.)

Die Reichsversicherungsordnung in ihrer jetzigen Fassung und die zu ihrer Änderung und Ausführung ergangenen Vorschriften. VI. Auflage bearbeitet von J. Eckert, Referent in Reichsarbeitsministerium, Sauerborn, Regierungsrat in Reichsarbeitsministerium, dr. H. Schulz, Direktor d. Hauptversorgungsamtes, dr. Zschimmer, Referent im Reichsarbeitsministerium. Berlin 1925. R. Hobbing. Str. 679. — Vydání hledící již k jednotné úpravě německého říšského pojišťovacího řádu z 15. prosince 1924. — (F 4535.)

Relazioni sopra varie forme di assicurazioni sociali: 1. Assicurazione contro l'invalidità e la vecchiaia. 2. Assicurazione per gli invalidi della marina mercantile. 3. Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro. 4. Assicurazione contro la disoccupazione. Roma 1924. Ministero delle finanze. Str. 114. — (D 564.)

Workmen's accident Compensation for the District of Columbia. (House of Representatives, Report No. 562, 68th Congress, 1st Session.) Str. 10. — (F 1574.)

Some social and economic effects of work accidents to women. (State department of labor, Special bulletin 127.) New York 1924. Str. 67. — (F 456.)

An analysis of one hundred accidents on power punch presses with suggestions as to the installation of suitable guards on such machines. (State department of labor, Special bulletin 131.) New York 1924. Str. 27. — (F 456.)

Nachrichten über die Angelegenheiten der Kriegsbeschädigten und Unfallverletzten. Ženeva 1925. Mezinárodní úřad práce. — M. Ú. P. obnovil opět vydávání svých zpráv, vycházejících jako rukopis (rozmnoženy cyklostylem), jež podávají soustavný přehled ze všech států zúčastněných v mezinárodní organizaci práce, jednak o postavení válečných poškozenců a o veřejné péči o ně, jednak o invalidech bojiště práce a zejména o úrazovém pojištění. Zprávy jsou podávány odděleně pro každý stát a otázky mezinárodního zájmu jsou shrnuty vždy na počátku »Zpráv«. Po bezmála ročním přerušení (od března 1924) mají »Zprávy« ovšem zvláště hojně materiálu. — (D 146.)

The immigration act and regulations. Ottawa 1924. Minister of Immigration and Colonization. Str. 59. — (F 4726.)

Poznámky ku osnovám převodních (trhových) smluv o rodinných domácích družstevních. Podle porad akčního výboru stavebních družstev na »Vořechovce« v Praze, sestavili dr. Uhlíř, dr. Hladký, dr. Trnka. Praha 1925. Nakl. J. Košatka. Str. 61. — (F 4660.)

* Rudolf Stark, Praktischer Leitfaden der Buchführung, Geschäftsgebahrung und Steuer- und Gebührenteknik bei Kredit-Genossenschaften (Sparkassen, System Schultze-Delitzsch oder Raifeisen) und bei Konsum-Genossenschaften (Lagerhäusern). Praktische Drucksorten-Muster auf 50 Tafeln. Sachregister, Teplitz-Schönau 1924. Str. 116. — (F 4680.)

Ing. O. Dorazil, Pět let práce Čsl. Červeného kříže. Praha 1925. Státní nakladatelství. Str. 96. — (F 4659.)

Prosba nejmladších. Brno 1925. Čes. zem. péče o mládež na Moravě. Str. 8. Velmi přesvědčivý, propagační leták, ukazující výmluvně nejen potřebu ochrany matek a kojenců, nýbrž i instruktivně navádějící, »jak může každý ve své obci přispěti k ochraně matek a kojenců«. — (F 4699.)

Ročenka okresní péče o mládež v Mor. Ostravě a sdružených institucí sociálně zdravotních za r. 1924. Mor. Ostrava 1925. Nakl. Okr. péče o mládež. Str. 68 s 2 tab. — Ročenka nepodává pouze souhrn výročních zpráv sociálně zdravotních institucí Mor. Ostravy, nýbrž i celkový jejich přehled a podrobný seznam, jenž zahrnuje i ta zařízení (na př. německá), která v ročenke nepodávají své zprávy. — (F 4222.)

Politika. Co má vědět v Československé republice každý občan. Díl. II., část 2 a díl III. Státní národ. Jeho duchovní kultura.— Organizace státní moci. Praha 1925. Čsl. Kompas. Str. 480. — V obsahu dra A. Tůmy informační staf »Sociální péče o mládež«. — (F 2550.)

Die Pflicht der Gemeinden, Erhebung des Deutschen Hauptausschusses für Leibesübungen 1923, über Spielplätze, Turnhallen und Schwimmbäder der deutschen Gemeinden in der tschechoslowakischen Republik. Bearbeitet von Prof. E. Wunsch. Kadaň 1924. Geschäftsstelle des D. H. A. Str. 45. — (F 4679.)

Twelfth Annual Report of the Chief of the Children's Bureau. Fiscal Year ended June, 30, 1924. (M. S. Department of Labor.) Washington 1924. Str. 36. — (F 1399.)

Doctrinilele partideilor politice. Bucuresti. Institutul social Român. Str. 303. — (F 4389.)

Jaroslav Pelikán, Nový miestopis Slovenska. Bratislava 1925. Vydavateľské družstvo. Str. 596. — Místopis podává i soupis okresných robotníkov poisťujúcich pokladnic na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi a jejich obvody. Mimo to uvádí dnešní sídlo a jméno notářského úřadu, vyznačuje změnu, která nastane podle nové úpravy od 1. července 1925, všechny obce přidělené k tomu kterému notářskému úřadu, počet jejich obyvatel, starý (původní) okres, poštu, úřad telegrafní, železniční stanici, četnickou stanici, okr. soud, státní berní úřad a fāru. Počet obyvatelstva ovšem neuvádí podle posledního sčítání lidu z r. 1921, nýbrž »dla posledných došlých zpráv«, aniž by udával, odkud jsou zprávy ty čerpány. — (C 88.)

Výkaz státních zaměstnanců u politických a přidružených úřadů na Moravě podle stavu dne 1. ledna

1925. Brno 1925. Tiskárna Zem. správy politické. Str. 325. — V schematismu je uvedeno na str. 231—236 také zaměstnanectvo Odboru ministerstva sociální péče, t. j. živnostenských inspektorátů na Moravě a smluvních sil v agendě o nezaměstnané. — (E 1203.)

Z judikatury nejv. správního soudu.

Pensijní pojištění.

(Sděluje JUDr. Bronislav Wellek.)

Nálezem nejv. správního soudu ze dne 23. března 1925 č. 15241/24 byla zamítnuta stížnost proti rozhodnutí ministerstva sociální péče, že lesní hajný B. podle novely z roku 1914 nepodléhal pensijnímu pojištění, protože pro vyšší dozor ve smyslu § 1 odst. 2. lit e) a § 1 a), odst. 2. cís. nař. ze dne 25. června 1924, č. 138 ř. z., přichází v úvahu pouze onen lesní a honební personál, od kterého v zájmu veřejném se vyžaduje odborné předběžné vzdělání složením odborné zkoušky, čímž se odlišuje od skupiny nižšího lesního a honebního personálu.

Nálezem nejvyššího správního soudu ze dne 3. března 1925, č. 4214/25 byla zamítnuta stížnost proti rozhodnutí ministerstva sociální péče, že B., dozorce v pivováře, podle pens. zákona z roku 1906 nepodléhal pens. pojištění, protože stížnost nebrojí proti tomu, že žalovaný úřad nehodnotil jeho činnost jako převážně duševní (§ 18 zákona o správním soudu), nýbrž toliko proti tomu, že ministerstvo rozhodlo jinak, než zemská správa politická, jež pojistnou povinnost B. podle novely z roku 1914 (od 1./X. 1914) pravoplatně uznala. Neboť nelze shledávati nezákonnosti v tom, že žalovaný úřad činnost B. ve sporné době (od 1./I. 1909 do 1./X. 1914) hodnotil jinak, než zemská správa politická za dobu účinnosti novely, poněvadž vyšší stolice není vázána právním názorem stolice nižší.

Nálezem ze dne 19. března 1925, č. 5522/25, byla zamítnuta stížnost proti rozhodnutí ministerstva sociální péče, že kontrolní dělník W. podle novely z roku 1914 nepodléhal pens. pojištění, protože stížnost nenamítá ničeho proti tomu, že žalovaný úřad nehodnotil jeho činnost jako převážně duševní (§ 18 zák. o správním soudě), nýbrž toliko, že nevyšel ze zjištění skutkového bezvadně provedeného. Nejv. správní soud nemohl však shledati, že by spočívalo na řízení vadném.

Nálezem ze dne 15. května 1925, č. 9751/25, byla zamítnuta stížnost proti rozhodnutí ministerstva sociální péče, že M. ve svém zaměstnání u stěžovatele F. od 1. července 1920 podléhá pens. pojištění z těchto důvodů:

§ 2, odst. 1. pens. zák. ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., vyjímá z pojistné povinnosti jen ty zaměstnance, kteří teprve po dokonání 55. roku věku svého vstupují poprvé do zaměstnání, zakládajícího povinnost pensijní. Jest však nepopřeným faktem, že M. byl již v době mezi 1. lednem a 30. dubnem 1909, kdy mu ještě nebylo 55 let, pensijně pojištěn. Pak ovšem není dán důvod vylučovací podle cit. ustanovení. Také námitka, že M. požívá provise z bratrské pokladny, není odůvodněna, protože zákon v § 2, odst. 1. bodu 7. vyjímá z pojistné povinnosti jen ony zaměst-